

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 3

Fylke: N. Trøndelag

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Glaram

Emne: Brynet

Bygdelag:

Oppskr. av: Olav Mestad

Gard: Mestad

(adresse): Gartland

G.nr. 35 Br.nr. 1 & 2

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Namne hein er det som er brukt her. Ein skil millam liå hein og blåhein. Liåheina blir brukt berre til liåen og sigden. Blåheina blir brukt til alt anna eggjarn.
2. No for tida blir det brukt både kunststein og naturstein. Lerdeg til liåhein.
Får vart det brukt naturstein. Lovidt ein veit fins ikkje slik naturstein her. Flinstein vart kjøpt utabygds.
3. Alt eggjarn blir først slipa på ein rund slipestein, og etterpå heina. Fløvelkennar med innhol egg slik blir først kvesst med fil og så med hein.
4. Ingen her kann koma ihug å ha høyrst snakke om at det hev vore brukt berre å tygne ut liåen og så heine
5. Slipestein som ikkje gjekk rundt hev ein ikkje høyrst

snakk om her i bygda.

Det hende, når ein var langt frå gården og slo, at ein tok med seg ein liten slipstein. Derleg um ein ikkje kom heim til kvelds.

Ellest var det aftast at ein tok med seg to eller fleire tjåar kvar som ein slipa for ein gjekk.

6. Ein bytta da om. Når ein tjå var så ukrass ein ikkje fekk han kvass med heining. Det kallast at tjåen ly ikkje heina lenger.

7. Där hev det vare brukt noko ein kalla liåstikk. Det er ei herlikke anlag slik på skap ~~holrome~~ holrome var fylt med ein blanding av sand, smerzel og finkrust glas saman med smelte kvass (karpiks). Slike liåstikker var brukt berre til tjåen ikkje til anna eggjarn.

8. Ein brukar alltid å ta tjåen laus frå arvet når ein slipa.

Det kallast "å legg ukju" å feste tjåen igjen kallast "å legg ti"

9. Ein held alltid eggen imat seg når ein slipar.

Stathav er ikkje kjent her.

10. Ein kopp til å ha heina i hev vel vare brukt i gamal tid.

Derleg når ein brukte liåstikk.

Ein kjemur namne "strakk"

I dei siste 60-70 år hev det ikkje vare brukt noko savare.

11.

12.

13. Ein spattur frá heina autendit er
natarstein elle kunststein. Er det
dagg í graset faktur ein heina í
graset.

14. 15. 16. 17. 18. 19. 20 veit ein iktji
naka ann her í bygda.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

BYGDØY

219